

Podejmowanie decyzji w warunkach niepełnej informacji

Tadeusz Trzaskalik

5.1. Wprowadzenie

Słowa kluczowe

Niepełna informacja

Stany natury

Macierz wypłat

Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

Reguła maksymalizacji oczekiwanej korzyści

Decydent z awersją do ryzyka

Decydent ze skłonnością do ryzyka

Użyteczność

Funkcja użyteczności

Reguła maksymalizacji oczekiwanej użyteczności

Decyzje jednoetapowe

Decyzje wieloetapowe

Drzewo decyzyjne

5.1. Wprowadzenie

Słowa kluczowe (c.d.)

Reguły decyzyjne w warunkach niepewności

Regułą max-min, min-max, max-max

Współczynnik ostrożności

Reguła minimalnego żalu

Teoria gier

Gra dwuosobowa o sumie zero

Strategia

Strategia optymalna

Strategia zdominowana

Strategia dominująca

Punkt siodłowy

Strategia mieszana

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.1. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje jednoetapowe (1/4)

Przykład 5.1

Cena hurtowa:	80 gr/szt,
Cena sprzedaży:	1,10 zł/szt,
Liczba gazet w paczce:	40 szt,
Dzień „słaby”:	popyt 50 szt, częstotliwość 26%
Dzień „przeciętny”:	popyt 100 szt, częstotliwość 40%
Dzień „dobry”:	popyt 150 szt, częstotliwość 34%

Decyzja	Zysk gazeciarza przy popycie wynoszącym:		
	n=50	n=100	n=150
x=1	12	12	12
x=2	-9	24	24
x=3	-41	14	36
x=4	-73	-18	37

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.1. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje jednoetapowe (2/4)

Reguła maksymalizacji oczekiwanej korzyści

Posługując się rozkładem prawdopodobieństwa zaistnienia kolejnych stanów natury obliczamy oczekiwane korzyści dla poszczególnych decyzji. Decyzją rekomendowaną jest ta, dla której oczekiwana korzyść jest maksymalna.

$$EK(x=1) = 12 \cdot 0,26 + 12 \cdot 0,4 + 12 \cdot 0,34 = 12$$

$$EK(x=2) = (-9) \cdot 0,26 + 24 \cdot 0,4 + 24 \cdot 0,34 = 15,42$$

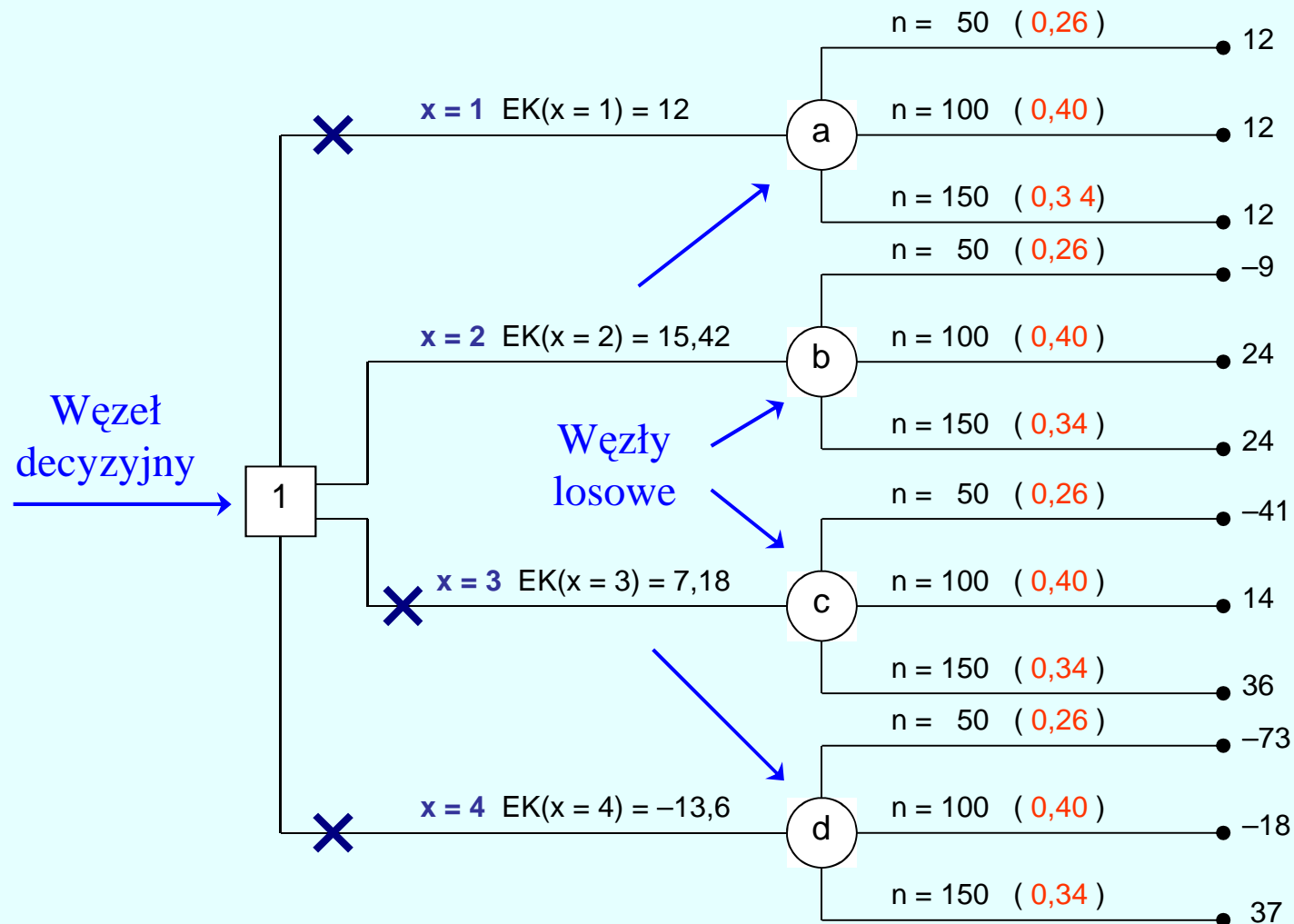
$$EK(x=3) = (-41) \cdot 0,26 + 14 \cdot 0,4 + 36 \cdot 0,34 = 7,18$$

$$EK(x=4) = (-73) \cdot 0,26 + (-18) \cdot 0,4 + 37 \cdot 0,34 = -13,6$$

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.1. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje jednoetapowe (3/4)

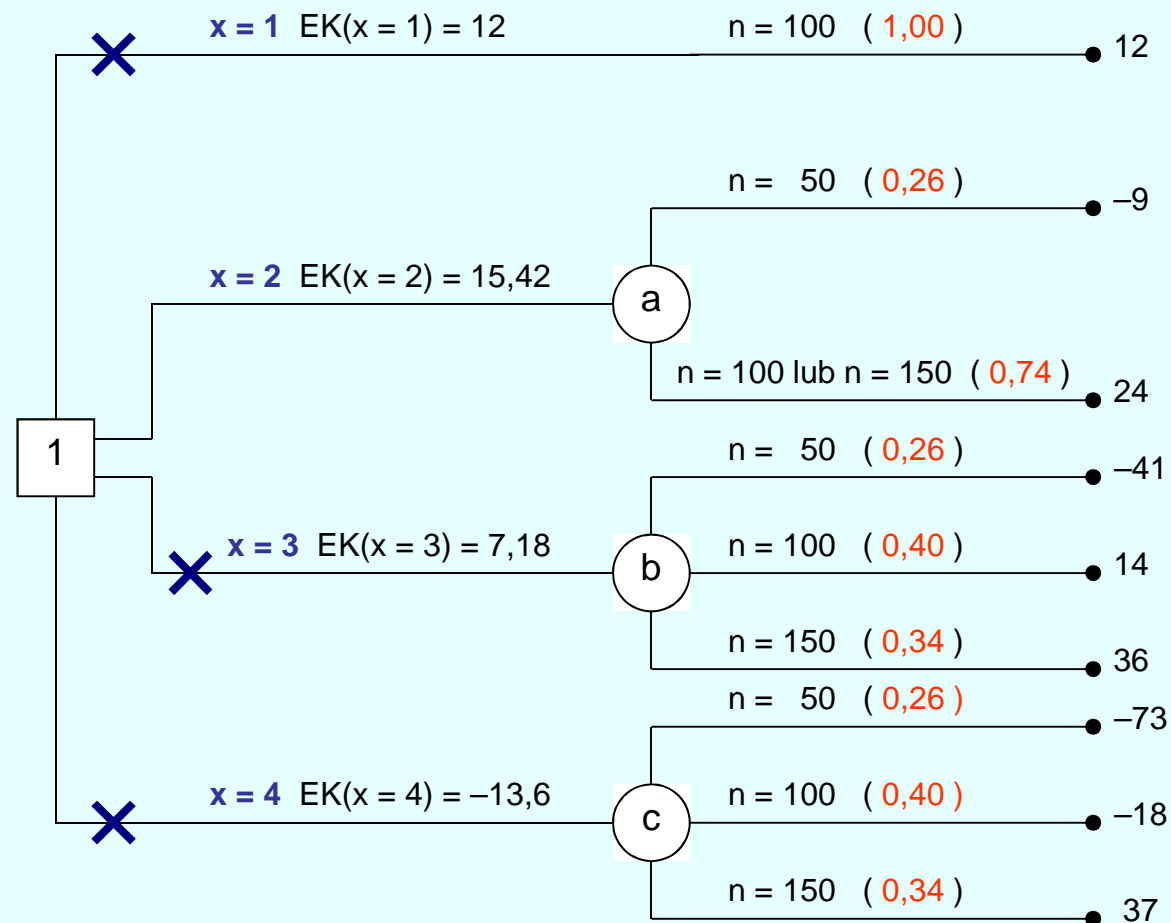
Jednoetapowe drzewo decyzyjne

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.1. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje jednoetapowe (4/4)

Jednoetapowe drzewo decyzyjne (c.d.)

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.2. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje wieloetapowe (1/4)

Przykład 5.2

Kapitał gazeciarza na początku pierwszego dnia = 75

Decyzje dopuszczalne

Dzień pierwszy	Dzień drugi		
$x_1(75) = 1$	$x_2(87) = 1$	$x_2(66) = 1$	$x_2(99) = 1$
$x_1(75) = 2$	$x_2(87) = 2$	$x_2(66) = 2$	$x_2(99) = 2$
			$x_2(99) = 3$

Strategia - funkcja przyporządkowująca każdemu węzłowi decyzyjnemu pewną decyzję

Strategia optymalna - przyporządkowuje każdemu stanowi decyzję optymalną z punktu widzenia przyjętej reguły decyzyjnej

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.2. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje wieloetapowe (2/4)

Zadanie dwuetapowe

Etap 2

$$EK(x_2(87)=1) = 99$$

$$EK(x_2(87)=2) = 78 \cdot 0,26 + 111 \cdot 0,74 = 102,42 \leftarrow$$

$$EK(x_2(66)=1) = 78$$

$$EK(x_2(66)=2) = 57 \cdot 0,26 + 90 \cdot 0,74 = 81,42 \leftarrow$$

$$EK(x_2(99)=1) = 111$$

$$EK(x_2(99)=2) = 90 \cdot 0,26 + 123 \cdot 0,74 = 114,42 \leftarrow$$

$$EK(x_2(99)=3) = 58 \cdot 0,26 + 113 \cdot 0,4 + 135 \cdot 0,34 = 106,18$$

Etap 1

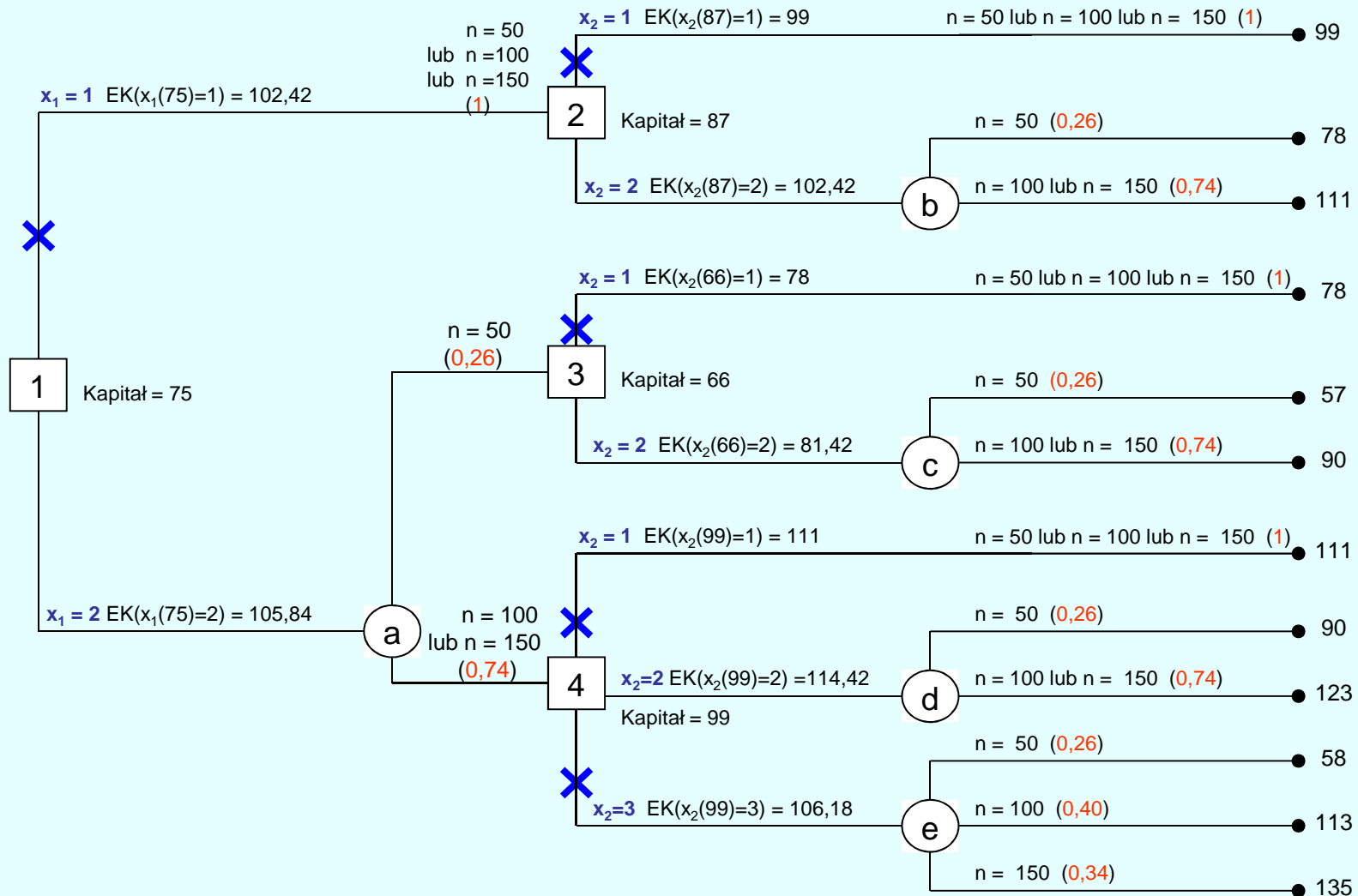
$$EK(x_1(75)=1) = 102,42$$

$$EK(x_1(75)=2) = 81,42 \cdot 0,26 + 114,42 \cdot 0,74 = 105,84 \leftarrow$$

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.2. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje wieloetapowe (3/4)

Dwuetafowe drzewo decyzyjne

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.2. Maksymalizacja oczekiwanej korzyści – decyzje wieloetapowe (4/4)

Strategia optymalna

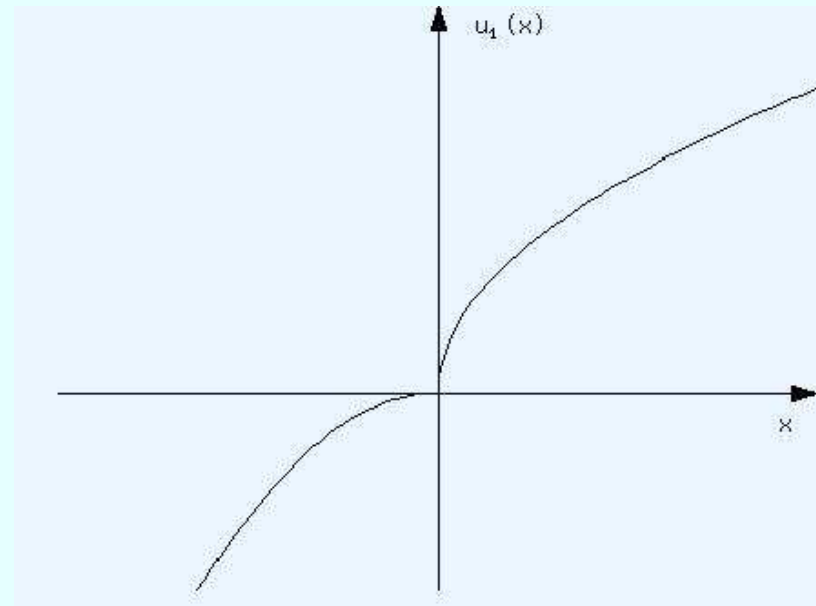
Etap	Węzeł decyzyjny	Decyzja optymalna
1	1	$x_1 = 2$
2	2	$x_2 = 2$
2	3	$x_2 = 2$
2	4	$x_2 = 2$

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.3. Maksymalizacja oczekiwanej użyteczności (1/4)

Funkcja użyteczności przy awersji do ryzyka

$$u_1(x) = \begin{cases} 10\sqrt{x}, & x \geq 0 \\ -\frac{x^2}{10}, & x < 0 \end{cases}$$

Decyzja	Wartości funkcji użyteczności u_1 przy popycie wynoszącym:		
	$n = 50$	$n = 100$	$n = 150$
$x = 1$	34,64	34,64	34,64
$x = 2$	-8,1	48,99	48,99
$x = 3$	-168,1	37,42	60
$x = 4$	-532,9	-32,4	60,83

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.3. Maksymalizacja oczekiwanej użyteczności (2/4)

Zastosowanie reguły maksymalizacji oczekiwanej użyteczności

Posługując się rozkładem prawdopodobieństwa zaistnienia kolejnych stanów natury obliczamy oczekiwane użyteczności dla poszczególnych decyzji. Decyzją rekomendowaną jest ta, dla której oczekiwana użyteczność jest maksymalna.

$$Eu_1(x=1) = 34,64 \cdot 0,26 + 34,64 \cdot 0,4 + 34,64 \cdot 0,34 = 34,64 \quad \leftarrow$$

$$Eu_1(x=2) = (-8,1) \cdot 0,26 + 48,99 \cdot 0,4 + 48,99 \cdot 0,34 = 34,15$$

$$Eu_1(x=3) = (-168,1) \cdot 0,26 + 37,42 \cdot 0,4 + 60 \cdot 0,34 = -8,34$$

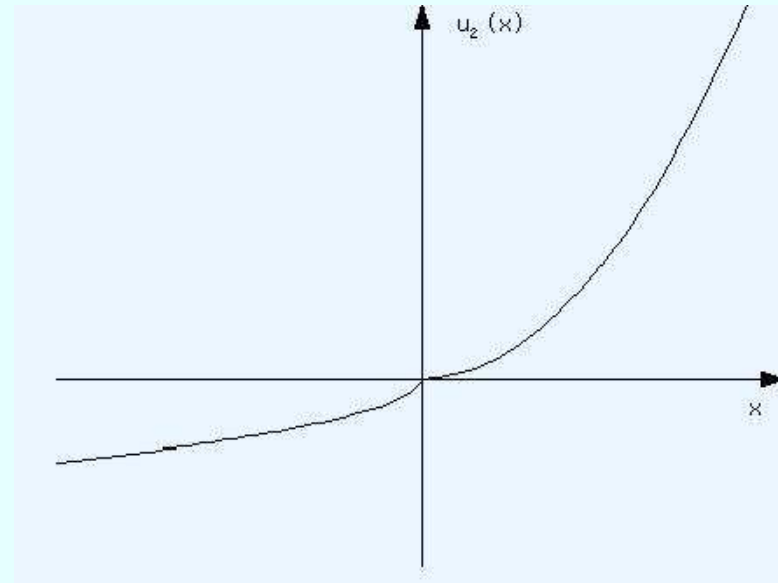
$$Eu_1(x=4) = (-532,9) \cdot 0,26 + (-32,4) \cdot 0,4 + 60,83 \cdot 0,34 = -130,83$$

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.3. Maksymalizacja oczekiwanej użyteczności (3/4)

Funkcja użyteczności przy skłonności do ryzyka

$$u_2(x) = \begin{cases} \frac{x^2}{10}, & x \geq 0 \\ -10\sqrt{|x|}, & x < 0 \end{cases}$$

Decyzja	Wartości funkcji użyteczności u_2 przy popycie wynoszącym:		
	$n = 50$	$n = 100$	$n = 150$
$x = 1$	14,4	14,4	14,4
$x = 2$	-30	57,6	57,6
$x = 3$	-64,03	19,6	129,6
$x = 4$	-85,44	-42,43	136,9

5.2. Podejmowanie decyzji w warunkach ryzyka

5.2.3. Maksymalizacja oczekiwanej użyteczności (4/4)

Zastosowanie reguły maksymalizacji oczekiwanej użyteczności

Posługując się rozkładem prawdopodobieństwa zaistnienia kolejnych stanów natury obliczamy oczekiwane użyteczności dla poszczególnych decyzji. Decyzją rekomendowaną jest ta, dla której oczekiwana użyteczność jest maksymalna.

$$Eu_2(x=1) = 14,4 \cdot 0,26 + 14,4 \cdot 0,4 + 14,4 \cdot 0,34 = 14,4$$

$$Eu_2(x=2) = (-30) \cdot 0,26 + 57,6 \cdot 0,4 + 57,6 \cdot 0,34 = 34,82$$

$$Eu_2(x=3) = (-64,03) \cdot 0,26 + 19,6 \cdot 0,4 + 129,6 \cdot 0,34 = 35,26$$

$$Eu_2(x=4) = (-85,44) \cdot 0,26 + (-42,43) \cdot 0,4 + 136,9 \cdot 0,34 = 7,36$$

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.1. Reguły min-max, max-min i max-max (1/4)

Przykład 5.3

Rodzaj uprawy	Warunki pogodowe		
	Susze	Normalne	Deszcze
1	8	10	12
2	10	11	7
3	9	13	8
4	11	10	6
5	10	10	9

Jaką decyzję powinien podjąć rolnik nie znając prawdopodobieństw wystąpienia możliwych stanów natury?

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.1. Reguły min-max, max-min i max-max (2/4)

Reguła max-min

Wykorzystując kolejne wiersze macierzy wypłat znajdujemy dla każdej decyzji minimalną korzyść, którą możemy uzyskać biorąc pod uwagę możliwość realizacji kolejnych stanów natury. Wybieramy tę decyzję, dla której minimalna korzyść jest największa.

Rodzaj uprawy	Warunki pogodowe			min
	Susze	Normalne	Deszcze	
1	8	10	12	8
2	10	11	7	7
3	9	13	8	8
4	11	10	6	6
5	10	10	9	9

← max

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.1. Reguły min-max, max-min i max-max (3/4)

Reguła min-max

Wykorzystując kolejne wiersze macierzy wypłat znajdujemy dla każdej decyzji maksymalną stratę, którą możemy ponieść biorąc pod uwagę możliwość realizacji kolejnych stanów natury. Wybieramy tę decyzję, dla której maksymalna strata jest najmniejsza

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.1. Reguły min-max, max-min i max-max (4/4)

Reguła max-max

Wykorzystując kolejne wiersze macierzy wypłat znajdujemy dla każdej decyzji maksymalną korzyść, którą możemy uzyskać biorąc pod uwagę możliwość realizacji kolejnych stanów natury. Wybieramy tę decyzję, dla której maksymalna korzyść jest największa.

Rodzaj uprawy	Warunki pogodowe			max
	Susze	Normalne	Deszcze	
1	8	10	12	12
2	10	11	7	11
3	9	13	8	13
4	11	10	6	11
5	10	10	9	10

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.2. Współczynnik ostrożności (1/5)

Współczynnik ostrożności

a_i - minimalna wypłata dla decyzji i ,

A_i - maksymalna wypłata dla decyzji i ,

$$H_i(\gamma) = a_i \cdot \gamma + A_i \cdot (1 - \gamma)$$

$\gamma \in [0, 1]$ - współczynnik ostrożności

Wartość 1 charakteryzuje skrajną awersję do ryzyka,
wartość 0 skrajną skłonność do ryzyka.

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.2. Współczynnik ostrożności (2/5)

Reguła Hurwicza

Wykorzystując kolejne wiersze macierzy wypłat znajdujemy dla każdej decyzji o numerze i wartości: a_i , A_i oraz $H_i(\gamma)$. Wybieramy tę decyzję, dla której wartość $H_i(\gamma)$ jest największa.

Rodzaj uprawy	Warunki pogodowe			min	max	$H_i(\gamma=0,5)$
	Susze	Normalne	Deszcze			
1	8	10	12	8	12	10
2	10	11	7	7	11	9
3	9	13	8	8	13	10,5
4	11	10	6	6	11	8,5
5	10	10	9	9	10	9,5

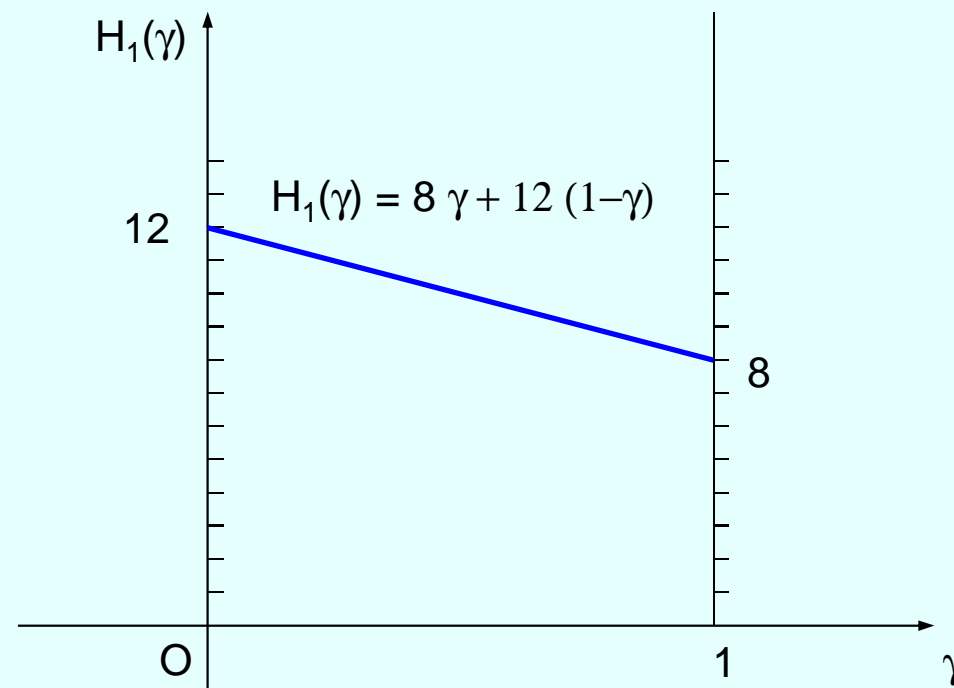
max ←

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.2. Współczynnik ostrożności (3/5)

Funkcja H_1

$$H_1(\gamma) = 8 \cdot \gamma + 12 \cdot (1 - \gamma)$$

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.2. Współczynnik ostrożności (4/5)

Funkcja $H_1 - H_5$

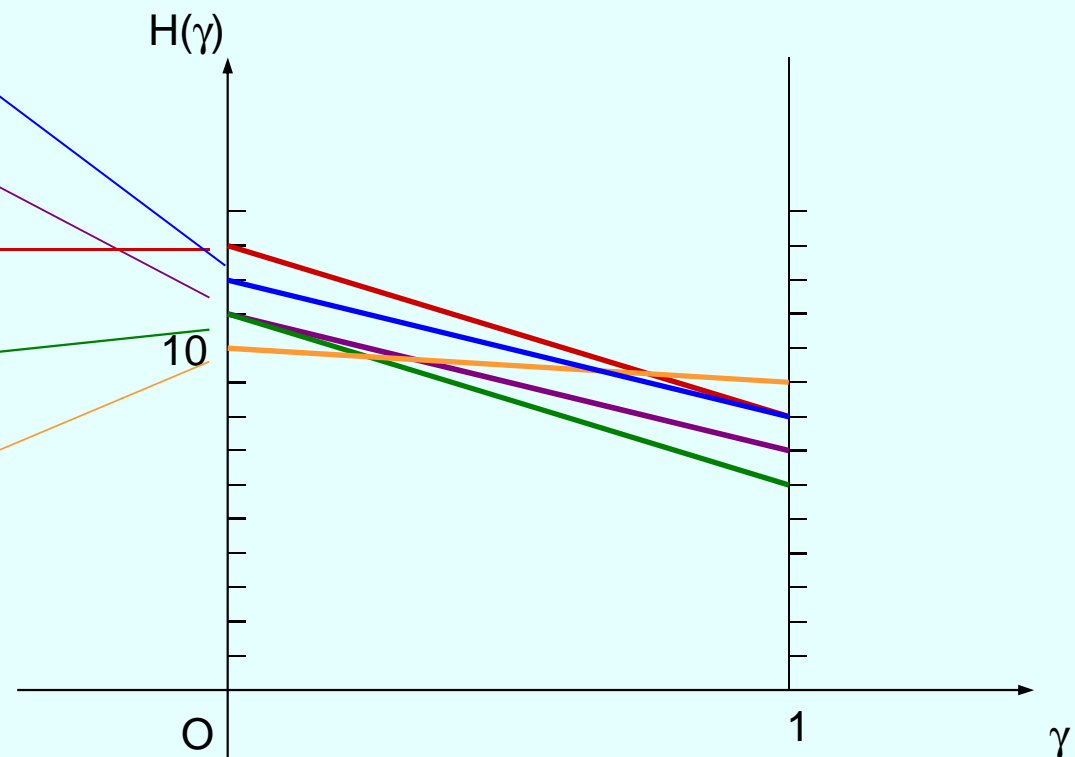
$$H_1(\gamma) = 8 \cdot \gamma + 12 \cdot (1 - \gamma)$$

$$H_2(\gamma) = 7 \cdot \gamma + 11 \cdot (1 - \gamma)$$

$$H_3(\gamma) = 8 \cdot \gamma + 13 \cdot (1 - \gamma)$$

$$H_4(\gamma) = 6 \cdot \gamma + 11 \cdot (1 - \gamma)$$

$$H_5(\gamma) = 9 \cdot \gamma + 10 \cdot (1 - \gamma)$$

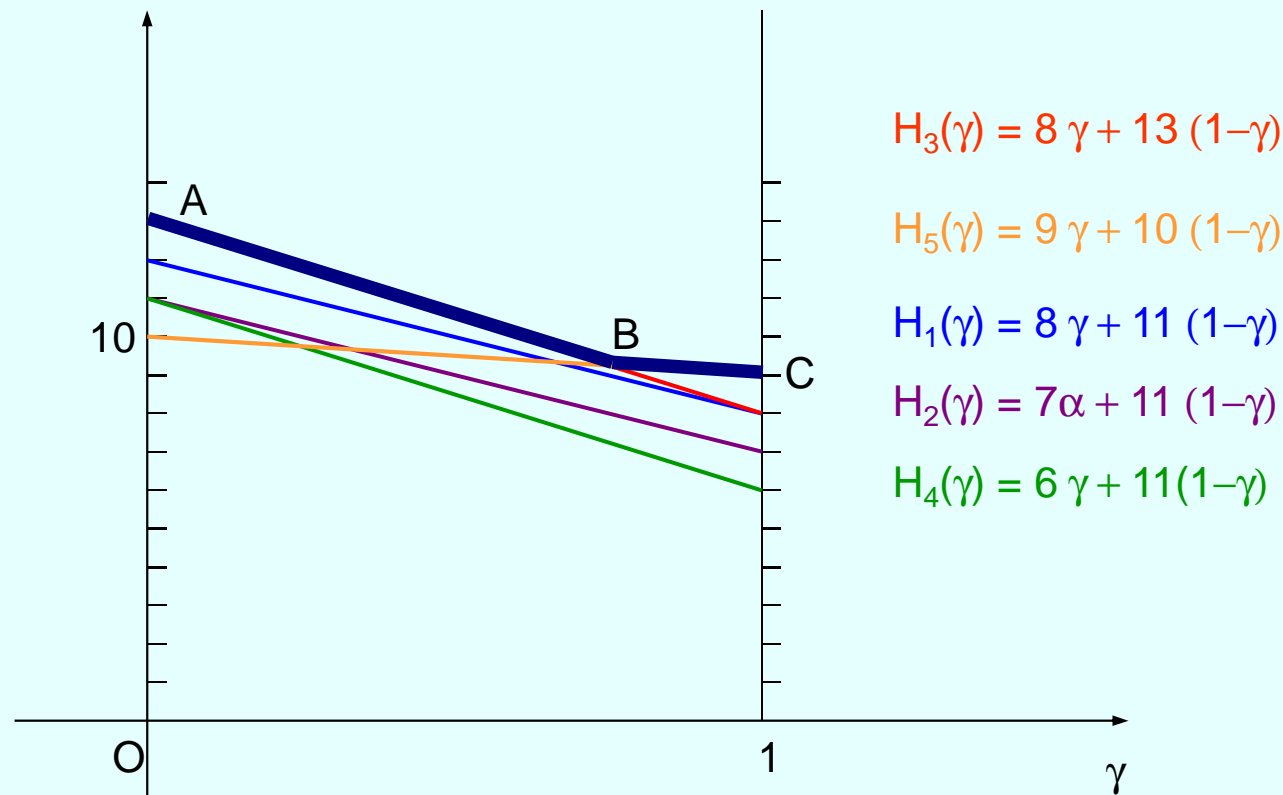

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.2. Współczynnik ostrożności (5/5)

Rozwiązanie w zależności od wartości współczynnika ostrożności

$$H(\gamma) = \max \{ H_1(\gamma), H_2(\gamma), H_3(\gamma), H_4(\gamma), H_5(\gamma) \}$$

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.3. Reguła braku dostatecznej racji (1/1)

Reguła Laplace'a

Wykorzystując kolejne wiersze macierzy wypłat znajdujemy dla każdej decyzji oczekiwaną korzyść, przyjmując, że realizacje kolejnych stanów natury są równie prawdopodobne. Wybieramy tę decyzję, dla której oczekiwana korzyść jest największa.

Rodzaj uprawy	Warunki pogodowe			Oczekiwana korzyść
	Susze	Normalne	Deszcze	
1	8	10	12	30/3
2	10	11	7	28/3
3	9	13	8	30/3
4	11	10	6	27/3
5	10	10	9	29/3

max ←

max ←

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.4. Reguła minimalnego żalu (1/2)

Macierz żalu

Pozwala na określenie utraconych korzyści, związanych z podjęciem decyzji, która okazała się nietrafna w kontekście zrealizowanego stanu natury.

w_j^* - maksymalna wartość w j -tej kolumnie macierzy wypłat,

w_{ij} - korzyści dla decyzji $x=i$ oraz j -tego stanu natury,

z_{ij} - element macierzy żalu: $z_{ij} = w_j^* - w_{ij}$

$$W = \begin{bmatrix} 8 & 10 & 12 \\ 10 & 11 & 7 \\ 9 & 13 & 8 \\ 11 & 10 & 6 \\ 10 & 10 & 9 \end{bmatrix} \quad Z = \begin{bmatrix} 3 & 3 & 0 \\ 1 & 2 & 5 \\ 2 & 0 & 4 \\ 0 & 3 & 6 \\ 1 & 3 & 3 \end{bmatrix}$$

$$w_j^* \quad \underline{11} \quad \underline{13} \quad \underline{12}$$

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.4. Reguła minimalnego żalu (2/2)

Reguła Savage'a

Wykorzystując kolejne wiersze macierzy wypłat znajdujemy dla każdego stanu natury wartości maksymalnych korzyści w_j^* i tworzymy macierz żalu Z . Dla kolejnych decyzji znajdujemy maksymalne wartości macierzy Z . Wybieramy decyzję, która minimalizuje największą możliwą stratę.

Rodzaj uprawy	Warunki pogodowe			Maksymalny żal
	Susze	Normalne	Deszcze	
1	3	3	0	3
2	1	2	5	5
3	2	0	4	4
4	0	3	6	6
5	1	3	3	3

min ←

← min

5.3. Podejmowanie decyzji w warunkach niepewności

5.3.5. Porównanie wyników uzyskanych przy zastosowaniu różnych reguł decyzyjnych (1/1)

Zestawienie reguł

Reguła decyzyjna	Rekomendowana decyzja
Max-min	5
Max-max	3
Hurwicza	3
Laplace'a	1, 3
Savage'a	1, 5

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.1. Strategie dominujące i zdominowane (1/2)

Przykład 5.4

S_1 – spędzić po jednym dniu w mieście A i mieście B

S_2 – spędzić obydwaj dni w A

S_3 – spędzić obydwaj dni w B.

Macierze wypłat

$$\mathbf{W}_1 = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 1 & 0 & 5 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{W}_2 = \begin{bmatrix} -1 & -2 & -4 \\ -1 & 0 & -5 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 1 & 0 & 5 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix}$$

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.1. Strategie dominujące i zdominowane (2/2)

Eliminacja strategii zdominowanych

Dominacja strategii

Strategia dominująca

$$W = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 1 & 0 & 5 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$W = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$W = [1]$$

Strategia zdominowana

Strategia niezdominowana

$$W = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 1 & 0 & 5 \end{bmatrix}$$

$$W = [1 \quad 2]$$

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.2. Punkt siodłowy (1/2)

Definicja

w_I^* - wypłata gracza I otrzymana przy wykorzystaniu strategii $S_I^{(i^*)}$ wybranej przy pomocy reguły max-min.

w_{II}^* - wypłata gracza II otrzymana przy wykorzystaniu strategii $S_{II}^{(j^*)}$ wybranej przy pomocy reguły min-max.

Jeżeli

$$w_I^* = w_{II}^*$$

racjonalne oczekiwania Gracza I spotykają się z racjonalnymi oczekiwaniem Gracza II

$(S_I^{(i^*)}, S_{II}^{(j^*)})$ - punkt siodłowy

O ile istnieje punkt siodłowy, jest on rozwiązaniem optymalnym gry.

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.2. Punkt siodłowy (2/2)

Przykład 5.5

Gracz I	Gracz II					min
	S_{II}^1	S_{II}^2	S_{II}^3	S_{II}^4	S_{II}^5	
S_I^1	180	150	230	170	150	150
S_I^2	200	210	200	150	190	150
S_I^3	210	230	190	190	200	190
S_I^4	150	220	170	180	220	150
S_I^5	210	200	160	150	210	150
max	210	230	230	190	220	

← max

↑ min

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (1/7)

Przykład 5.6

	Człowiek	Kogut	Robak	min
Człowiek	0	1	-1	-1
Kogut	-1	0	1	-1
Robak	1	-1	0	-1
max	1	1	1	

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (2/7)

Definicje

Wektor wierszowy $x = [x_1, x_2, \dots, x_m]$ taki, że $0 \leq x_i \leq 1$ oraz $x_1 + x_2 + \dots + x_m = 1$ nazywamy **strategią mieszaną gracza I**.

Wektor kolumnowy $y = [y_1, y_2, \dots, y_n]'$ taki, że $0 \leq y_j \leq 1$ oraz $y_1 + y_2 + \dots + y_n = 1$ nazywamy **strategią mieszaną gracza II**.

Strategia czysta jest szczególnym przypadkiem strategii mieszanej, w której ustaloną strategię wybieramy z prawdopodobieństwem 1.

$w_I(x, y)$ oczekiwana wypłata Gracza I, o ile będzie on stosował strategię x , a Gracz II strategię y .

$w_{II}(x, y)$ oczekiwana wypłata Gracza II, o ile będzie on stosował strategię y , a Gracz I strategię x .

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (3/7)

Oczekiwana wypłata gracza I

$$\begin{array}{l} \text{Gracz I stosuje strategię } \mathbf{x}^* = [x_1^*, x_2^*, x_3^*] \\ \text{Gracz II stosuje strategię } \mathbf{y} = [y_1, y_2, y_3] \end{array} \quad S_I^1 \begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{Strategia } S_I^1 \quad [0 \cdot y_1 + 1 \cdot y_2 + (-1) \cdot y_3] \cdot x_1^*$$

$$\text{Strategia } S_I^2 \quad [(-1) \cdot y_1 + 0 \cdot y_2 + 1 \cdot y_3] \cdot x_2^*$$

$$\text{Strategia } S_I^3 \quad [1 \cdot y_1 + (-1) \cdot y_2 + 0 \cdot y_3] \cdot x_3^*$$

czyli

$$w_I(\mathbf{x}^*, \mathbf{y}) = (y_2 - y_3) \cdot x_1^* + (-y_1 + y_3) \cdot x_2^* + (y_1 - y_2) \cdot x_3^*$$

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (4/7)

Oczekiwana wypłata gracza II

	S^1_{II}	S^2_{II}	S^3_{II}
Gracz I stosuje strategię $\mathbf{x} = [x_1, x_2, x_3]$	$\begin{bmatrix} 0 & 1 & -1 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}$		
Gracz II stosuje strategię $\mathbf{y}^* = [y^*_1, y^*_2, y^*_3]$			

$$\text{Strategia } S_{II}^1 \quad [0 \cdot x_1 + (-1) \cdot x_2 + 1 \cdot x_3] \cdot y^*_1$$

$$\text{Strategia } S_{II}^2 \quad [1 \cdot x_1 + 0 \cdot x_2 + (-1) \cdot x_3] \cdot y^*_2$$

$$\text{Strategia } S_{II}^3 \quad [(-1) \cdot x_1 + 1 \cdot x_2 + 0 \cdot x_3] \cdot y^*_3$$

czyli

$$w_{II}(\mathbf{x}, \mathbf{y}^*) = (-x_2 + x_3) \cdot y^*_1 + (x_1 - x_3) \cdot y^*_2 + (-x_1 + x_2) \cdot y^*_3$$

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (5/7)

Przypadek ogólny

m – liczba strategii Gracza I

n – liczba strategii Gracza II

$$\mathbf{W} = \begin{bmatrix} w_{11} & w_{12} & \dots & w_{1n} \\ w_{21} & w_{22} & \dots & w_{2n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ w_{m1} & w_{m2} & \dots & w_{mn} \end{bmatrix}$$

$$w_I(x^*, y) = \sum_{i=1}^m (w_{11}y_1 + w_{12}y_2 + \dots + w_{1n}y_n) \cdot x_i^*$$

$$w_{II}(x, y^*) = \sum_{j=1}^n (w_{11}x_1 + w_{21}x_2 + \dots + w_{m1}x_m) \cdot y_j^*$$

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (6/7)

Podstawowe twierdzenia

Twierdzenie 1

Dla dowolnej strategii x Gracza I oraz y Gracza II zachodzi związek:

$$w_I(x, y) \leq w_{II}(x, y)$$

Twierdzenie 2

Istnieje para strategii optymalnych x^* oraz y^* taka, że:

$$w_I(x^*, y^*) = w_{II}(x^*, y^*)$$

Twierdzenie 3

Wartość v oraz strategie optymalne x^* oraz y^* wyznaczamy przez rozwiązanie następujących zadań programowania liniowego, sformułowanych dla poszczególnych graczy:

<u>Gracz I</u>	<u>Gracz II</u>
$v \rightarrow \max$	$v \rightarrow \min$
$xW \geq v$	$Wy \leq v$
$x1 = 1$	$1y = 1$
$x \geq 0$	$y \geq 0$

5.4. Gry dwuosobowe o sumie zero

5.4.3. Strategie mieszane (7/7)

Wyznaczenie optymalnych strategii mieszanych

Gracz I

$$x_4 \rightarrow \max$$

$$-x_2 + x_3 \geq x_4$$

$$x_1 - x_3 \geq x_4$$

$$-x_1 - x_2 \geq x_4$$

$$x_1 + x_2 + x_3 = 1$$

$$x_1, x_2, x_3 \geq 0$$

$$x_4 \rightarrow \max$$

$$-x_2 + x_3 - x_4 \geq 0$$

$$x_1 - x_3 - x_4 \geq 0$$

$$-x_1 - x_2 - x_4 \geq 0$$

$$x_1 + x_2 + x_3 = 1$$

$$x_1, x_2, x_3 \geq 0$$

Gracz II

$$y_4 \rightarrow \min$$

$$y_2 - y_3 \leq y_4$$

$$-y_1 + y_3 \leq y_4$$

$$y_1 - y_2 \leq y_4$$

$$y_1 + y_2 + y_3 = 1$$

$$y_1, y_2, y_3 \geq 0$$

$$y_4 \rightarrow \min$$

$$y_2 - y_3 - y_4 \leq 0$$

$$-y_1 + y_3 - y_4 \leq 0$$

$$y_1 - y_2 - y_4 \leq 0$$

$$y_1 + y_2 + y_3 = 1$$

$$y_1, y_2, y_3 \geq 0$$

Rozwiązanie optymalne

$$x_1^* = \frac{1}{3}, x_2^* = \frac{1}{3}, x_3^* = \frac{1}{3}, x_4^* = 0, \quad y_1^* = \frac{1}{3}, y_2^* = \frac{1}{3}, y_3^* = \frac{1}{3}, y_4^* = 0,$$

Pora na relaks

